

اعلان

گرانو او قدرمنو لوستونکو پښتو ډاټ نيت د دې کتاب سره ډيره خواري کړی ده او په ډير عاجزانه طور ئې تاسو ته د مطالعې په غرض ډالۍ کوی د دې کتاب بې اجازت نقل کول ، چاپ کول يا زمونږ نسبت ترې لرې کول نه صرف دا چې اخلاقی جرم دے بلکې ډير سخت منع دی

پښتو نيت
پښتو ډاټ نيت

Distribution ,posting or copying is strictly prohibited
without written permission of Pukhto.Net

Pukhto.Net

Ketabton.com

دار او دلدار

لږ ورته او گورئى رسئى په غاړه
منصوړ ددار په سر دلدار غواړى

اجمل منصور

ٲول حقوق ٲه حق دمصنف محفوظ دي

د کتاب نوم _____ دار او دلدار

ديکوال نوم _____ ا جمل منصور

کتابت _____ محمد رسول ٲيتواکډي

سريانه _____ ذوالفقار علي بهتو (پرنسپل) د کوسره

شمبر _____ پنجه سوه

د چاپ کال _____ نولس سوه اته نوي

قيمت _____ ۳۰ روٲي

خورونکي _____

کالج بک ٲو ٲوٲي (صوابه)

منته

لياقت تصور، صادق حسين صادق، امان الله راجهي، شبيب ساگر۔
 جهان زيب سهيل - آصف خان خليل، محمد اشفاق اشفاق، عباس
 هوتي، مامون رشيد رشيد، پروفيسر عارف خٽک او ابن يار يوسفزے۔
 داهاغه بناغلي دي چيزه ڀي ڊي ڪتاب چاپ ڪوته او پارولم زما حوصله
 ڀي يويه دوه ڪره۔

عطاء الرحمن زهير۔ ابن يار يوسفزے

ذوالفقار علي دوسرہ او سيد افضل شاه (سادات گرافڪس لاہور) چي زما ڊي ڪتاب سر پانڀه
 ڀي هم جوڙه ڪري ده ڊي بناغلو ماسره په ڊي ڪتاب کڻي هر قسم هر ته
 ڪري ده۔

گران هشر نور البشر نويد او بناغلي هميش خليل دي دوار و زما په
 ڊي ڪتاب شوڪر بنبي ليکلي دي۔ زه ڊي پورته ذڪر شوو ملگرو او مشرانو
 سره د سيد قيوم۔ افتخار احمد (ڪالج بڪ ڊپو ٽوپي)
 د ٽولو غرو هم ڊهره، ڊهره منته ڪوم چي زما حوصلې ڀي اوچتي ڪري۔

اجمل منصور

شهيدان (ٽوپه)

منصور۔ دار اودلدار

د پښتو شاعري کېنې بعضې زاړه اصطلاحات د نوو حالاتو او واقعاتو په حواله دومره په تکرار سره بيانېږي چې هر څوک دغه اصطلاحات يا واقعات زاړه دي خو د نوي دور شاعرې په داسې انداز بيان بيان کړي چې لوستونکي له خوندي وړکړي. په دغه کېنې منصور او دار په پښتو شاعري کېنې حالاتو د قد غنونو د نفی کولو له پاره په شدت سره بيانېږي۔

زموږ د نوي دور يو ماشوم شاعر اجمل منصور خو په مجموعي توگه د خپلې شاعري علامت هم دار اودلدار گڼل کېږي۔ او د غني خان د خپلې دې خطاب سره ئې پښخې انصاف کړې دے۔ اجمل له د منصور خطاب غني خان وړکړې دے۔ لکه چې هغه ورته پښخې د خپلې دې شعر په آينه کېنې کتلي دي۔

منصوره ځکه خو په دار اوختې

چې د آشناراز دې حجروله يوره

اجمل منصور په پښتو شاعري کېنې د دار اودلدار استعمال د علامت په طور کړې دے او د هغه ټوله شاعري مجموعي طور په دغه خيال رنگينه ده۔ زه ځاني طور دا جمل منصور د بز عمر

د شاعري په حقله دا په دعوه سره وایم چې دا ماشوم د حالاتو
خیر د وخت نه وړاندې ذهني او شعوري طور بالغ کړی دے
چې هغه په داسې ماشوم ژوند کېږي دومره ژور فکر لري - عالمانې
دا جمل منصور د عمر هلکان فقط د کرکټ یا نورو لویو شوق لري
خودا ښاغلي د پښتو او پښتون وظيفه کوي يو وېش احساس
رسانظر او پښتون شعور لري - زه دده شاعري ته الهام
وايم حکه چې په داسې عمر کېږي داسې آمد ته نورڅه و بېله
شي ؟ زه د روايت مطابق دهغه شاعري ته دعانه کوم دهغه
ژوند ته دعا گويم چې خداي وړله ژوند ورکړي نو د پرځه به
اويکي -

نور البشر نوید

افغان کالوني پېښور

“ذوالجلال”

ٺيلونڪي دهر سوال دے ذوالجلال
بلٺوڪ نه ڏي ذوالجلال دے ذوالجلال

نه ڊچانه دے پيدا نه ٿري پيدا ڏي
نه بدل پري په يو حال دے ذوالجلال
نه په چا باندي ٿي ڪار نه ٿي غرض شته
نه سجد و ته مو لپوال دے ذوالجلال
هغه خلق په ڙوند و ني جنتيان ڏي
چي ڊچانه هم نحو شمال دے ذوالجلال

د منصور ددار په سربه دا اواز وڃي
سيال ٿي نشته دے بي سيال دے ذوالجلال

ماڻسام مال

خپل چوپال

د نوي کال سحره

په پښتونو کې به غېرت، مینه او توان راوړي
در قیاب خېلو په محلت کې به خزان راوړي

په ژبه کونگ دې شمه بل که درنه سوال اوکړمه
د نوي کال سحره ماله به جانان راوړي

۳۱ - ۱۲ - ۹۲

ما جگر مال

خپل چوپال

ستاد مينې په محفل کينې چې داخل شوم
ايله اوس په انسانانو کينې شامل شوم

دا چې مخي اول ماته به ولاړ وو
من ې زه در کينې ولاړيمه سائل شوم

ستاد مينې نه به زه څنگه لاس واخلم
ستا وفا وه چې دنيا سره واصل شوم

اوس د چانه گيله او کرمه جانانه
زه دخپل ارمان په خپله چې قاتل شوم

د منصور په يارانې دې يقين اوشو
ددیدن په وخت دې جانده را نازل شوم

ظاھرہ کہ ٲہ غم باندي غمجن زماجانان دے
والله ڊڀڀي وقار و دروغرن زماجانان دے

پرون مُسکے مُسکے وو درقيب ٲہ خو اکڀي ناست وو
نن نوا، نواته ٲي کڀي جو ڊڀڀي من زماجانان دے

دوخت قافلوراشي يو ٲيوس درته کو مه
دا ستا سوخيچنتوب دے که خيچن زماجانان دے

خيل عقل ٲڀي تمام کرم ٲہ مطلب ٲي ٲو نه شم
اوستا سوزظريه کڀي لابي فن زماجانان دے

منصوره ٲڀي ٲي کله ٲہ غدل کڀي نامه واخلم
ٲہ ڊڀي خبره مانه گيله من زماجانان دے

نه يار رضاشه نه زره صبر پښي
هر يوارمان مې دلته قتل پښي

اوليدل دېر مې په مېکده کښې
چې په لمن ټي مونځونه کېږي

دا کوم انصاف دے وه ساقې جاته
څوک ورته گوربي او څوک مستېږي

په دې کښې هم لا ملگري وايي
زره گه کره صبر چې هر څه کېږي

زره گه مې او چوي غمونه زور کړي
د نجيب مرگ چې ماته يادېږي

زما په خيالي جوړ لېونه شو
منصور يو کوټې کښې ټانله گورېږي

چي بنگلي يار هي په نظر نه راجي
دنيادي واخله چي دلبر نه راجي

دپر صبر او مي کړو په صبر نه شوه
روڼه هي تپه کپه اختر نه راجي

پرون وعده ئي د ما ځيگر کپي وه
تيري خوري شوې ما ځيگر نه راجي

ساتي وپل راته چي دننه راشه
د پنځاني نه څوک بهر نه راجي

په زړه غمگين يم بي وصاله داسي
لکه چي شپي پسي سحر نه راجي

د جانان غم پونې کرمه منصور
په هان دروغو هي باور نه راجي

کری جنتونہ بہ بدل پہ شونڊو
مُلاکُ خُلہ کینوہ یوخل پہ شونڊو

رشید پہ ^(۱۱) مچ ^(۲) مجروح پہ سترگو ^(۱۲) لیکسی
ھیچا اونہ لیکہ تکل پہ شونڊو
پہ تخیل کنبی لپونتوب را وا خلی
کله چچ را می شی غزل پہ شونڊو
غاصب می حُکے گنهگار بُولی
ماتہ دے پاچی شیش محل پہ شونڊو
پرون ئی ماتہ و پُل خنیل گناه ده
من ئی شراب خیلہ بهدل پہ شونڊو
غونپی زیگ زیگ شی پہ ما اور پپنم
اجمل چچی خُلہ بدم د اجمل پہ شونڊو

د منت د ساقی جام دے
پنجانی ته ہی سلام دے

موبز د ژوند په ژرندہ دل یو
که گورگران دے نو ناکام دے
دا چچی یو بیل پسې ژاپو
دا پښتوده دا اسلام دے
په همبر باندې چچی ناست دے
هم ساقی دے هم امام دے
دا چچی لاس کښې ټی جام رپي
بوډا شوے جوړ خیام دے
اریانه چوک کښې زورند دے
په منصور هماغه الزام دے

یار مقطې نه مخکښې ووي
د پاکل منصور کلام دے

د بنگلي په لټون کښې مې خيالات خواره واره شول
اول که لږ شان کم ووخواوس زيات خواره واره شول

جانانه ستادولت، زما غربت او د عشق په لار کښې
شي گبرانه به که دغه تضادات خواره واره شول
وطنه وايه څنگ به مې له تانه زړه بڼه شي
مگري چې مې ټول په امارات خواره واره شول
ما وې يارته به يو، يو سوال کوم چې سبا شي
پکاچې په مازغو کښې مې سوالات خواره واره شول
ما بڼې مې ابا سين ته په سلگو کښې دا سې ووي
تنها شوم چې ټول بنگلي په سوات خواره واره شو

جانان به ئې هم اوري هم بې وايي په سرو شونډو
منصوره که نړۍ کښې دې ابيات خواره واره شول

نېټه ۲۳ - ۳ - ۹۳

خپل چوپيال

مانه چي ٺان ستاڀه جبال کڻي ورک شي
لکه دستوري تو، هلال کڻي ورک شي

تسبي د لاسونه ٿي او غور ٿين ٿي
زاهد د مستو حورو خيال کڻي ورک شي
زما زپگه ٿه ٿه پونءِ غونڊي دءِ
ياد سره هم ڀه قيد وقبال کڻي ورک شي
يار ٻي رقيب ته وئي پورا مٺ کوه
دا پونءِ به پشکال کڻي ورک شي
ستاد جلوي د ليدو تاب نه لري
کنه مٿن د ڀي په وصال کڻي ورک شي

د ڀا ٺنگل وريل کڻي نه ډوکږي
منصور د غونډوي زني خال کڻي ورک شي

د چا زلفې لویول هم فنکاري ده
د چا شونډې بشکول هم فنکاري ده

د حسینو ژړول هم فنکاري ده
د حسینو خندول هم فنکاري ده
تش دانه چې ارمان او وژني فنکار شي
دا خوبونه تېستول هم فنکاري ده

گوانه دا گورې د هر چا رتډه نه دي
بلا زړونه درې دول هم فنکاري ده
یار بېکاه خندا کېني ووېل منصوره
ستا په شان غزل لیکل هم فنکاري ده

دانه د کلي ماځيگر پاتې شو
هغه منگه هغه گودر پاتې شو

څنگه منزل ته زر ور اور سپر م
چچ نيمه لاره کښې د ليد پاتې شو
آخر پښتون يم بله څنگه و شرم
د يار غم کور کښې د ځيگر پاتې شو
اشنا زما د سره کوز نه کړ لو
د عشق پټه هې په سر پاتې شو
هې نه خلق پرې خبر شي سبا
ستاد کور خوا کښې هې څادر پاتې شو

پاکل منصور په جانان هرڅه بائله
تش د لفظونو جادو گڼر پاتې شو

د ورتلو یم خود را تلو نه یم
حکله دیارچم ته د تلو نه یم

اختره یم کورے په مارانه شي
لاد اغیارو د سیالونه یم

سترگو هي سترگونه شراب خبيلي دي
ساقی عادت دي د پیالونه یم

خله هي سورے اوس په گپو او پي
اوس دي د ذره نه د وتلو نه یم

منصوره ما باندي از مېشت مه کوه
ستاپه شان دارته د ختلونه یم

بس که د وفا سندري مٺ وایا
چپ شه بچ وفا سندري مٺ وایا

یوخل مٺی د زپه نه او یاسله دے
بپرته د اشنا سندري مٺ وایا
دا مٺی سرمایہ ده دد مٺی ستري ژوند
خه وایي مٺی دا سندري مٺ وایه
غله شه ساه واخله په ټول کلي کښي
جوړه شوه خو غا سندري مٺ وایا
خله مٺی ماته ښه ژبه چاری ښه ده
یارو مٺی چي زما سندري مٺ وایا

نن گل مٺی داسي وې منصوره چي
تا کر مه رسوا سندري مٺ وایا

مانه زير ڪي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
دا ٻونءِ دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

زما دڪلي ٻيڪلا ڀاڻي نه شوه
گور منگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
چي زما بر ٻتو سره او نختلو
ستا منگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
بگهه چي ما پرينه خله ڪين سو دله
سور اتنگي دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو
يار هي لاکل زلفو ڪنڀي اڀسني نه وو
چي پسر لے دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

چي ما منصور د هانه خوب ڪنلو
هغه لالے دسترگورپ ڪنڀي ورڪ شو

شونڀي ڊي مڙ ڇيجهه غابونو کڻي پاگل به هي ڪري
سپوڙ مڙي هڻي پٽ نڪري (اسونو کڻي پاگل به هي ڪري

کله زغمه شم ساخندا درقيبانو سره
بياراله مڙ راڻه نوبونو کڻي پاگل به هي ڪري
راته په خط کڻي دا غيارو ذڪر حه له ڪوي
پردي وطن پردو بناونو کڻي پاگل به هي ڪري
دومره عادت ڊي ڪرم جانانه چي ڪمرونه ڪري
په خيل ستم نيلو ظلمونو کڻي پاگل به هي ڪري
زريگيه هر ڊي منم خودا زما واوره چچ
گلونه هپرنه ڪري ڊرو نو کڻي پاگل به هي ڪري

ساقی منصوریمہ شراب غوارم خمار غوار مہ
راته اوبه ماچوؤ جامونو کڻي پاگل به هي ڪري

نظم ” جُک “

تہ ھی د زپگی گل ٻی
تہ ھی د پتکی گل ٻی
مانہ ور کدے نہ شے
تہ د پسرلی گل ٻی

ستا وٺہ چنار چنار
ستا ژوندون خار خار
ستا خندا بہار بہار
زپہ زما بیمار بیمار

تہ د لیونی ارمان
تہ د لیونی گل ٻی

خوند د پ زلیتوب کوی
خوند ھی لیونتوب کوی
زپہ پد زلفونوب کوی
سترگی مسکتوب کوی

شونڊې دې غوټې غوټې
ياره گلابي گُل ښې

سرې شونډې انار لري
گُل ورين رُخسار لري
تور اوربل تارتار لري
غاړې بانډې هار لري

ما منصور د هوکۀ نه کړې
وه گُلۀ واقعي گُل ښې
مانه ورکړۀ نه شي
ته د پسرلي گُل ښې

پچی ہی پہ بنہ نہ راچی
نوم پئی پہ خله نہ راچی

مادرته ووی کنه
مره هغه نہ راچی
هغه معلوم دے ماتہ
پہ نیمہ شپہ نہ راچی
مونینہ تل ساندپی وایو
مونین لہ پپہ نہ راچی
یارہ کٹھہر خہ ووی
مالہ غصہ نہ راچی
پبئی بہ ہی ماتپی شی خو
ستاپہ کوخہ نہ راچی

منصورہ ستاپہ وپاند پی
خدا پگو گیلہ نہ راچی

سَاه

چي دي وينم وييلي کيڙم چي دي نه وينم سوزيڙم

زه ترکوهي به سوزيڙم زه ترخوبه وييلي کيڙم

زه د ژوند او مرگ په داسي بريد ولاړيم زرگيه

که ساه اخلمه قتلېږم، که ساه نه اخلمه مرگيږم

"حسين جنت"

نن ٺي هر يوچو پال سوزي
نن ٺي هر نڪي ٿر پڙي
هره پڦله ٺي سر توره
دسرتاج په کت غور څپري
دمور پلار په مخ کښي ياره
زوءُ په سرو وينو لمبڙي
چي دکوره وٺي نه وه
هغه پڦله سرتور پڙي
پښتون ورک پښتون تالاشه
دنجيب سنگر وراڻ پڙي
خدايه وٺي، خدايه وٺي
په موبن دا ظلمونه کڙي
د دوزخ په سرو لمبو کښي
دا حسين جنت سوز پڙي
هر هائے چغچي دي سوري دي
زما هر چوپال وراڻ پڙي

زما گل د لږ شو خاورې

گولی هاسې چلېږي

زلمې سره بناړسې کښې

نیل وطن ته واده کېږي

نه خو ډول شته نه سرناسه

نه زما پېغلي گډېږي

در قيب په ساز شونو

پشتون هر ځای قالا کېږي

نو خدایه وږي، خدایه وږي

په موبز دا ظلمونه کېږي

د دوزخ په سرو لمبو کېږي

دا حسین جنت سوزېږي

وختونود ستم په لاس وهلي یو موبن دواړه
حسینویه دردمن زړه دېدولې یو موبن دواړه

هر چا ز موبن په غم دخو شحالی تمبل و هلې
دهر چا په خفگان مل ژریدلې یو موبن دواړه

رپیار و ما دیار دکور چنه پرېښودې نه ده
رقيب که دجانان چم کښې کڅلې یو موبن دواړه

زما مخکښې جانان ته دجانان په مخکښې ما ته
کڅل مه کړه یو بل ته نازولې یو موبن دواړه

تش نوم مویوشان نه دے په کردار کښې مویوشان
منصوره یار له داربان دې ختلي یو موبن دواړه

خلفو شراب خينل تاتوپي اوويستي
حڪه ساتي د مېكدې اوويستي

زه دې خبرنه كرمه والوتلي
خنگه په چل چل كني دې پېنې اوويستي

شينخ چي د تركو په محفل وركه شه
اوگوره غاړې نه ئې تېسې اوويستي

غربتو روک شي د لاسه هغې
راته د لاسونه كړې اوويستي

ئې
تابه منصور غوندي په دار او خېتر
كه دې جانان جانان نعرې اوويستي

ماڻهن

وہ د کلام غڀنہ کڀڻي لوئ شوي يہ
نوب وينم کہ تہ وے چي ماڻهن تہ حو

جڀب کڀڻي يو پڀسہ درسره نشہ دے
هسڀ تش پيہ خله وے چي ماڻهن تہ حو

زہ درسره لار باندڀي قدم نا خلم
خنڱہ تہ لاختہ وے چي ماڻهن تہ حو

خنڱہ ديخني نہ گوکلہ شوے چي
بيا به راتہ نہ وے چي ماڻهن تہ حو

ڇا وٺڻ ڇڄي ڀه سينه کيڻي ڀي گوگل دے
دا گوگل نه قتل گاه ده سور مقتد دے

ته ڀرون سيرڀي گربوان ڇڄي ڇم ته راغلي
ڇا وٺڻ ڇڄي ستا محبوب ڇا وڀي پاگل دے
ڀڻي ڇڄي سترڀي شوڀي نوزرہ ته ڀي وٺڻ ڇڄي
ستا منزل ته زيرہ لا نور سومره منزل دے
ستا بناست خو ورڃ تر ورڃه سپوا کڀڻي
زما عشق خود غربت ڀه ژرندہ دل دے
ز مليتوب ته دسرو شونڊو وارمان ڀرڀڻ ده
دڀي ارمان ڀي ايله اوس اخسته ڀل دے
داسي کس سره ڀه لار باندي روان يم
ڇڄي دحق غو بننته کرمه وايي غل دے
د غزل د پير مخ تگ د عوڀدار شوک دي
د غزل ژوندون ڀه ڇا باندي غزل دے
د منصور غونڊي ڀه دار شوک زورند نه شول
د پخوانه اوس د عشق قانون بدل دے

جيتي ٻي سادو ٻي ڪليوال ٻي
تو د شش محلزه د چوپال ٻي

ٿولو ته يوشان ٿول راتو يوشان دي
ستور ٻي نوري ٻي هلاڪ ٻي
اوسه پوري چل د وتونو راڻي
زرهه چي اخته ڪريه جنجال ٻي
اوس ٻي ماڻي اوسنله پوهه شوم
ياره باڪمال ٻي ڪمال ٻي
پانڀي ٻي غبرت د تاريخ وکي ڪري
نزيهه پستون ٻي ننڱيال ٻي
سر بيد، گروان سيري پڻي ايلي پڻي
ستا مينه ڪڻي داسي په بد حال ٻي

اوڪره ما منصور باندې از مڀنت ڪله
ستا د پاره دار باندې نحو شحال ٻي

نوء کال دې مبارک شه

اوس په تلو کښې راغورځېږي
قدم اخلي ورتا وپښي!
د جانان وينته سپېږي
کال په کال چې بودا کېږي

زه به څنگه ورته ووېم
نوء کال دې مبارک شه

دا گڼونه ماشو مانا
دا چې وسه دا خواران
چې دودى پسې ژرېږي
چې ې خله نه را ټولېږي

زه به څنگه ورته ووېم
نوء کال دې مبارک شه

چې پالش پالش نعرې کړي
ماله زره زره زره کړي
په مخ او بڼکي ې بهېږي
د چا زره پرې نه خوږېږي

زه به څنگه ورته ووېم
نوء کال دې مبارک شه

دا نري نري چاچي ڀي
 دا وري وري پاڻي ڀي
 ديختي نه چي رپڻي
 په جامو کڻي نه ڀڙڀڙي

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوءِ کال دې مبارک شه

دا چي ناست دے په بازار کڻي
 ټولي خبر په لويه لار کڻي
 څوک دده په حال خبر ږني
 چي په ده به څه ټبر ږني

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوءِ کال دې مبارک شه

نوءِ کال چي راروان دے
 دې کڻي مانه يار روان دے
 يار چي مانه جدا کږني
 ورپسي هي زړه خوب ږني

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوءِ کال دې مبارک شه

د منصور زړه کي پاگل دے
 د چا مينه کڻي گهاټل دے
 دم درود پرې نه چلږني
 چي په يار پسي درد ږني

زه به څنگه ورته وويڻم
 نوءِ کال دې مبارک شه

چچي مڙي زورگي ته رانزدې جانان دے
په شانتي سپين د فالودې جانان دے

زورگيه بس که دومره مه خوب پښه
غېږ کښې د لږې شان مودې جانان دے

چچي دې د زړه درنځ طيب نه شولو
زما په خيالې بې فائدي جانان دے

پرونې ماته وپل را به شمه
نن شوه معلومه بې وعدې جانان دے

منصوره داسې ساتي جانان ووپل!
ملا د خوارې عقيدې جانان دے

ڪڏهن مستي ۾ راءِ ستلے شي بهار ڪنهي
دزيرگي وينهي به اونولم گلزار ڪنهي

ستمگره ياره ڪله به لا درومي!
تورا دسترگو ۾ پيڻن بي انتظار ڪنهي

شهزادگي دشپره غونديا ۾ ماخير ڪري
ديوسف پشان بد حال شوم ڪرمار ڪنهي

ڪڏهن زمونڊ ڪلي ڪنهي دا سي محل نشته
چا سپيا ڪي دي تپلي ستا سونبار ڪنهي

مانه يودي پونے يمه منصور يم
فرق نه ڪوم په دار اوپه دلدار ڪنهي

چپ به شم زر گيه اوس به شه و ايم
چاچاته حالونه به دزيره و ايم

بيا جورې رقيبو لمسولے دے
يارباندي مي بد گي که بنه و ايم

زه چي ستا غمونو لار کبني پر پسنودم
اوس به کله چاته پستانه و ايم

سرې وينې رواني مي د ژبي شي
چاته چي داستان د بيلتانه و ايم

ثوک چي پردی ژبه کبني خبرې کري
زه منصور هغو خلقوته مره و ايم

پتا به اوليڪم رنگين غوندي غزل سپر ليہ
زمونڙيہ سيمہ باندي بيا راشہ يوحد سپر ليہ

ستا به ورتگ باندي محفل چي سپرہ شوے وٽو
راشہ روبانہ کہ نن بيا هغه محفل سپر ليہ

کہ وي ساقی، کہ جام، جانان وي بي تا سپر ليہ
وانتہ چي نہ کوی قرار پکنبي گوکل سپر ليہ

پہ کوم محل کمو مانيو کني چي ستا هوانہ لگي
هاورې دي شي هغه مانهي هغه محل سپر ليہ

پرون رپار چي رالہ ستا دراتلو زپرے راکھو
لايم تراوسہ پہ انتظار باندي اجمل سپر ليہ

هله پوئے به درقيب په چل اوول شي
چې داخل زما جانانه په مقتل شي

تاته هله به د بل احوال معلوم شي
چې سورے سورے د ننه په گوگل شي

اے صابره ته به څنگه صبر اوکړې
چې په تپو قو، تپو قو کېنې پي د زړه غل شي

ملا جانانه تانه هم به جنت هېر شي
که اوده چرته و بشکلي په څنگل شي

ته ا جمل پوره ا جمل نه پي ا جمل
ته ا جمل به هله شي چې سم ا جمل شي

زه منصور پيد زره ملال يمه دتركو
هم په طمع دوصال يمه د تركو

عاشتي كښي به ثوك كوم يوسوال وكړي
زه منونكي دهر سوال يمه دتركو

دنياوي كار مانه نه كپښي يارانو
چي ا نښته په جنجال يمه دتركو

چي په مخ پي دوينتو خطونه راشي
د پر خنده په دغي حال يمه دتركو

داچي ما اجمل د خان په نحو كښي كښي
محلته او كليوال يمه دتركو

زير گے غواري لال نون چي ميو و نونچ او سپدل
نورننه کينبي زمانه ابادو کينبي او سپدل

پرو امة کبره زير گيه که دا سينته پتا را غله
هرت چي دے ديار تور و کوش کينبي او سپدل
رو کينبه ملا جانه نوردي نه اورده و غلونه
ديار سره کوئم به مېکو و کينبي او سپدل
بز ترس په ما او کبره غنم رنگيه جانانه
ترخويه زه کوئم ستا په کوخو کينبي او سپدل
مظلوم باندي چي ظلم ته غبرت واي ملگرو
حُم نورننه کوئم دلته پښتنو کينبي او سپدل

منصوره پونيه خان په يار باندي قربا کبره
که غواري منصوره په شان زير کوته او سپدل

ياد گيرنه؛ دا غزل ماد تي وي پرو ديوسر مسعود شاه صېب

طرحه؛ اے عشقه زيره چي خوش کرل په سړمو کينبي او سپدل په طرحه

ڪله ڪپڙي ڊا سي بيل چي هان له يار ڪرم
ستانه نه شمع صبر ڀڳد له هان به نوار ڪرم

ڊا زما ڪم عقل توب نه ڏي نور خه ڊي
بنڪله يار هي تل تپد با سي زه اعتبار ڪرم
رنگ هي زيرو وي پڻي هي رپي په بد حال يم
ستا په وړاند هي گل هجي چي گفتار ڪرم
چي يو خه واي زما نامه وان خه لي
لهو نه يم بهيا هم دلدار دلدار ڪرم
پرون ته هم زما مل وڃي ماسره وڃي
فتويٰ گره نڊي وڃي گنهگار ڪرم

منصور ڊي باندي هو شحال يم ته گرم نه ٿي
چي نري ڪنڀي ڊي ڊنڪلو توبه ڪار ڪرم !

خه پیکه غونده کښې شپه ده
خو یارخوا کښې دے خوبزه ده

ستاد زره نه به اونه څي
زما مينه پښتنه ده !!
حم ورحم دیوې بلومه
ستا فرقت کښې شوگیره ده
زما خله کښې دیار نوم دے
اور شېخ په خله توبه ده
زندگی زمونږه خه ده
یو غزل دے یو تپه ده

یار دې رانه کرلو ربه
د منصور دغه گيله ده

اے زما زره زما خيگره خه شوپي
زما دزه نه ناخبره خه شوپي

زه خو ژوند یم ستاد مينې په نوم
د پياکي مينې نه منکره خه شوپي
په هغې لويه ورځ به اورکښې سوزي
وه د مونځونو سوداگره خه شوپي
صبا به هر ځای کښې دا چغې آورم
اخ د لفظونو جادوگره خه شري
نيشته دے پېغلي نه منگي په ترڅ کښې
زما دخوار کلي گودره خه شوپي

چې دې زما په زرگي لوبې کرلې
وايي منصور چې ستمگره خه شوپي

مياشتني ليکوال

پېښور

زه بيا حهٔ كوم د روم و شام بنكلي
خوا کښې چې هي وي د بټگرام بنكلي

چې موټره چاسره ياري نه کړي
دا سې اموخته شول د اسلام بنكلي

ماسره که تاياري پالې وه
اوس به په دنيا نه وو بد نام بنكلي

موښ خو په کنځلو کښې هم نه يادې
نور خو کوي هر چاته سلام بنكلي

دا چې وعده او کړي بيا يې ماته کړي
دا منصوره دے زما د قام بنكلي

”زما ژوند“

زما نه نور زما د محبت پښتنه مه کړي
پټنگ په شان مېن سوزېدو کښې مې ژوندون دے

د قبه که هر څه او کړې صبرو له مې ترې نه شي
د دې کوڅو ملنگ يم دې کوڅو کښې مې ژوندون دے

زما د لېون سوې به درته څه او وېم جانا نه
نه مړو کښې حسابېم نه ژوندو کښې مې ژوندون دے

نه ٻي شم چي ورڪول هغه شے غواڙي
مانه هي زرڪه دچا زرڪه غواڙي

اوس به بنه ٻه تره مزدوري ڪوٺ
گل چي اوس ٻه اوله ڪورڪه غواڙي
دا ستا ٻه دولت ستا ٻه محل نه ده
مينه صفا زرڪه صفا تنده غواڙي
وينه دزرگي دي پرپنه اوشيند ڪي
ثوڪ چي ٻه نچل ڪلي ڪنڀي سپرڪه غواڙي
خنڪ به يارانه ورسره اوپالم
هر ما بنام چي خوله ڪنڀي انڪه غواڙي
سل حله هي اوباسه دزره نه خو
نه صبرپني بيا هغه سره غواڙي

ڙوند ٻي ورله ٽول خاوري ايرپي ڪپلو
اوگوره منصورته بيا هغه غواڙي

ستا په یاری کښې بلا زرو ونولمې واخستلې
د بلا خلتو ایمانونو لمبې واخستلې

خان ته په کمه خله مالیار وای زه یو نه شوم
پچې دې گلزار کښې سرو گلونو لمبې واخستلې
ته خپل محل خپلې ماڼۍ کښې څنگ خوشحاله اوسې
زموږ د خوارو گسروانو نو لمبې واخستلې
په تاسو هېڅ نه کړي اثر د ښار پې درده خفته
زما کابل کښې پو پالونو لمبې واخستلې
مخ په نقاب کښې پتوه ناترسه ظلم مه کړه
ستا په لید و خو نظر ونو لمبې واخستلې
ستاد وصال په طمع طمع په ماعه او نه شول
په ژوبل زړه کښې پرهر ونو لمبې واخستلې
پخته به ناستې وي قیصې د درخانې به کوي
کولپې پر تې دې تشو ورو نو لمبې واخستلې

عجیبه کار د پچ په تا هډو اثر نه کوي
د منصور آه سره دارونو لمبې واخستلې

ٿومره سادھ ٿوب کڻي دڀي هوبنيار ڪر مه
گله ! تا دنڪلو توبه ڪار ڪر مه

را شه چي نن دا خبره پينه ڪر و
زه به دڀي ترڪمي انتظار ڪر مه
ماتھ جوڙ دپاسه پا گل نشته دے
تل په غنم رنگو چي اعتبار ڪر مه
ڪم بي رنجي ٿي درته اوستايم
ڪم، ڪم ستمونه به ٿي شمار ڪر مه

ماتھ ٿي خپل گناه په گوته نه ڪر لو
زه منصور ٿي بي گناه په دار ڪر مه

ليونے یم ما پری کرے اعتماد دے
خبر نہ و مچی بیل نہ دے صیاد دے

بی له تانه لکه کور بغیر د مورہ
ستاپہ سرخو پی دزرہ چو پال آباد دے
زہ چچی ستا کوچی ته راشم پہ قرار شی
ویر ژر لے زره می هر هائے کبھی ناباد دے
چچی دانہ وی پستو خه پستانه خه کا
پستانو کبھی خو دکار شه اتحاد دے
هېچ اثر پری زما آه و فغان نه کړي
زما مخکبھی زما چیل اشنا شیداد دے

وہ رپبارہ نن پاکل منصور ته وایه
ستا دلاسه می ژوندون تباہ برباد دے

انحر به شي په نچلو کړو پښېماني قاتلاڼي
ترخوبه ارمان وژني قاتلاڼي، قاتلاڼي

نازونه قاتلان او اداگانې قاتلاڼي
ژوند ښه ارمان ښي وژني خنداگانې قاتلاڼي

منت درته کوم گور ښه له مانه لرې نه شي
زرگه ښي خوښوي ستاسو پشاني قاتلاڼي

اثر پرېسته کلابه زما آه فغان نه کړي
بوځي ښي قتل گاه ته ښي ايمانې قاتلاڼي

منصور د دار په سر چغې وهي او داسې وايي
ددي نه سپوانشته سزاگانې قاتلاڼي

نادان زير گے هي ستاديدار غوار ي
بيا سوز پده په سور انگار غوار ي

ملا صپ شابه دم درود او بنايه
نيسل د تورو زلفو مار غوار ي

ستر گي يوخه او زير گے يلخه واي
زير گے قرار ستر گي خار غوار ي

په غوښتون نه په اخستو به کپري
ثوک چي په خپل کور کښي اختيار غوار ي

لب ورتنه او گورئ رسئ په غا په
منصور د دار په سردلدار غوار ي

د زهه په کور کښې مې لټولې گلې چرته کښې وې
مادخپل درد سند زکولې گلې چرته کښې وې

ستا په سروايه ماد کوم از مېښت نه تېښته کړې
دنيا مې نه ته مې خپلو لې گلې چرته کښې وې
ټيکه بنگرې پانزېب مې واچول وربل مې خورشو
ماته راستولې وي همزولې گلې چرته کښې وې
قسم د مينې په پاکيزه مقدسه نامه
ما په قدم، قدم يادولې گلې چرته کښې وې
زه لېونې ووم د وفا په مطلب خه پوهېد م
جا مې ستا کوخه کښې شلولې گلې چرته کښې وې

منصوره پرېن ده د يوې خبرې راکړه خواب
چې په ما مې هاوړې ا مبارولې گلې چرته کښې وې

داچي نه ڊي درجي نواله غٽ سڀ ڏي ڏي
خوار ڏي ڏي جو ڏي ساڻو ڏي ڏي ڏي ڏي

ڊي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي
ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي ڏي

سڱرو بس ڪرڻي دو فاسنڊر ڀي ڇله وائي
دلته دميني او بنڪلا سنڊر ڀي ڇله وائي

زه خوزره ستره ڀي ڀي يارانويه ڦلاري پر پند
ماتو ڊڄام او د مينا سنڊر ڀي ڇله وائي

ڀي داسي رنج باند ڀي اخته ڀي ڀي طبيبا جانان
د درد، پرهر او مينا سنڊر ڀي ڇله وائي

رندانو نوش ڪي ڀي سر ڀي خوب ما زغه ڀي ڀي ڀي
خمار، خمار ڀي د اشنا سنڊر ڀي ڇله وائي

زما ڀي ڀي ڀي منصور نوم ڀي تاسو بنه نه لگيد
زما ڀي مرگ باند ڀي زما سنڊر ڀي ڇله وائي

غنم رنگے دے کہ توں دے او کہ سپین دے
ماتہ هر یو دیوسف پشان حسین دے

داز موہن د باغ غوچی پہ فریب و ژنی
د مالیار لباس کبھی راغ نو کھل چین دے
خه بیرون نو باران لاروه کندهی کدی
اے رپاره نوبه را شی اسمان شین دے
خاورپی ژوند کبھی دستی سندرپی و ایم
داسبق راتہ بنود لے اباسین دے
ماپرون و پلچی نوم به بی ترپی هیر شی
لا تر اوسه ورته یاد دے یار زهین دے

د آشنا دخلی کنخل ته چرتہ رسی
کہ غزل د منصور هر خومره رنگین دے

جانان په ستر شو د کوره بهرنه را وځي
که در قیبه و پېغوره بهرنه را وځي!

ستا اواز پېترني پېښې د ملنگي مه کوه
روک شه رقیبه سپکه سپوره بهرنه را وځي
د ښار ماڼۍ د لوگو دک بازار زمانه لگي
هغه د ښار د لوگو شوره بهرنه را وځي
زما مثال لکه د مړي دے د یار مینه کښې
سرے په خپله د خپل گوره بهرنه را وځي
دا یو ویشتمه صدی خه که دوه ویشتمه راشي
خو پښتنه گورے سر توره بهرنه را وځي

ساقی و پل چي دا منصور راته پاکل ښکارېږي
په رضا خه کوي په زوره بهرنه را وځي

هم ٻي ارمانوننه ستا کاتنه وڙني
هم ٻي ستا قاتلي سترگي زيه وڙني

خدا ۽ خبر په دوي باند ٻي چاڅه اوکړل
گوره پښتونو ته پښتانه وڙني
تاچي ٻي يادونه زيه کښي وڙني
کوم پښتون په کور هيلمانه وڙني
تاکه د زيه راز ووه په دارشوله
ما به هم ديار په طرف تله وڙني
تاته گناه نشته دے پروا مه کړه
مانو دا خپل زيه دا خپل ما زغه وڙني

خه کنه هغه خو انا الحق ووي
ما څه کړي ما منصور په خه وڙني

”سَمَن“

د انور سيد چراغ لور

خدا ئے دې لويه كره بليې
مور او پلار ته نازو لې
د طارق په مينه مستې!
د بخشو ذره غندلې!
د بابا په مخ كښې ته هم
فرشتونه خنې بڼكلې

كاش كه ستا په شانتي گل هم
زما كور كښې اوسېد لے

اے روپړې اے نازينې!
اے سَمَن اے گل رنگينې
ته په خپله ئې تکه پينه
بيا جامې مۀ اچوه پينې
د بايي ذره قرار ئې
د انور د بدن ويني

كاش كه ستا پشانتي گل هم
زما كور كښې اوسېد لے

بخشور تاته خوشحال پښي

چراغ ستانه چا پېر پښي
گلان ستاپه هوا کښي ځاندي
سپر له ستاخو نه لږ لږ پښي
اے سمن دهر چا زړه کښي

بس دا يو حسرت و سپږي

کاش که ستا پشانتي گل هم
زما کور کښي اوسېد لے

ته يو گل يوه غوټي ښي

يو حسينه لولکي ښي

د حسينو نه حسينه

درگ کلي شهزادگي ښي

ستا خندا سره سپر له شي

څه عجيبه بنا پېر پښي

کاش که ستا پشانتي گل هم
زما کور کښي اوسېد لے

اے زما د زړه ملگر ښي

اے سمن اے جادوگر ښي

تا تصوير د مينې جوړ که

اے د مينې انځورگر ښي

ستا منصور په تا قربان شه

اے رو پېر پښي اے جادوگر ښي

کاش که ستا پشانتي گل هم
زما کور کښي اوسېد لے

دي خوابه خوابه ۽ ڇي د قيصي خلق
خه رنگ دي لاساد بنارڻي خلق

تاچي ڇي ريبي ريبي گربوان گنيه
وو په تماشه ٽول د مڇي خلق
ته چي ماسره په څنگ کښي اوږيږي
يم جبران په خه اخلي لمبي خلق
يو رقيب خونه د ڇي به پوښ شي
څنگ به پوهوم د ڇي د کوڅي خلق
يو ارمان ځي دوي له پوره نه کړلو
خه کري خدايانوته سجدې خلق
داراته د خورونه خوابه دي زيات
دا زما د کلي بي اسري خلق

مرگ نه د منصور روستوبه اوگوري
هر څاڅي کښي ۽ اوستاي نغي خلق

وخت ٽپري پري نه خپل کور کڻي په ترخي خُلي
شي تمام جهان خور لے په خوبزي خُلي

هر يو کس به ستاد ظلم مخ نيوے کري
وه ظالم ته به چا چاله ترې خُلي
آه زړگيه تار بنټيا وې زه پاگل وم
بې دسوکه نه سمپري دا کښي خُلي
د انصاف طمع به خنکه تر بنه او کړ و
چاچي کري زمونږ په وينو باندي سرې خُلي
زه د لادو بادو پر بوتم زړه مست دے
نه هېر بڼي مې سرې شونډي او اوچي خُلي

چي بناسته کلاب مستي کري زړه کښي وایم
کاش چي بڼکل ټي کړم منصوره په دي خُلي خُلي

”بر شانتې صبر او ڪره“

نن تور ڪارغهُ ڇي ريبلي د پاسه ڪان ڪان ڪول
 نن ڇي ٽيڪري ڇي خور لے د رشل د پاسه
 مانه خه پته وه جانانه ڇي به ته را درو ڇي
 ماخونه سردے گومنج ڪرے نه ڇي لاس وينجلي
 زه خولا هاغسي د بوال باندې ڇو پيا ڪي ٿيم
 خوبه جانانه دوفايه خاطر صبر او ڪره !!
 ته ورشه ڪيننه د چنار لاندې ڇپلي غبر وه
 زه به جا ڇي او وينجھ ڄان له به مڪشي او ڪره
 ته په ڇپلي ڪنڀي غبر وه ڇي دنباست سندر ڇي

زه به غويان پٽي ته بوخمه گيا به او ڪرم
 ته را پسي روستو چو ڪه په لاس را منڊي وهه
 په شنو و اڻنو ڪنڀي به اوده شوغوان به مونڊ او ترو
 ته به ڇپلي غبر وڇي زه به ڇي ستام ٿيو ڪنڀي

نو

بر شانتې صبر او ڪره دا سوپيا ڪي بره ڪين دم

هېڅ پوه نه شوم خوار نصيب دې راله خله راكړو
خوار خودې كړم ذهن اديب دې راله خله راكړو

چې دې مټن كړم ستا مننه خو پيوس كوومه
په محبت كښې دا رقيب دې راله خله راكړو
بېگامونځ نه پس يوځان دعا كښې داسې وو چې
شاهي و طن كښې دا غريب دې راله خله راكړو
هم هې ارمان قتلوي هم هې پرهرونه چې پرې
قاتل جانان، هوبنيار طبيب دې راله خله راكړو
دلته شراب او تخنيم كه واورم د خطيب خبر چې
خدايا يوځائې شراب خطيب دې راله خله راكړو

مډام كړي ناسته درقيو په ټولي كښې ربه
منصور چېرېان يمه جيب دې راله خله راكړو

که ستا خوښ نه يم ستا د غم خوښ يم
بغير لاسا د ټول عالم خوښ يم

ستا په سر هر چا که بشکړه کوم
خکه خوزه دې د ټول چم خوښ يم

مانه بغير په چا ستم نه کوي
خوزه دې هم په دې ستم خوښ يم

قسم دې کړې مانه نه جاروځي
غربته زه دې جوړې سم خوښ يم

پچې درقيب په سر خه وپلې نه شم
منصوره خکه د صنم خوښ يم

قدې کرم خو قاتلانی نه شوې
سترگې په خپلو کړو پېښماني نه شوې

چې د هغه نه مې ځان او نغارلو
بېښې يرغندو پله رواڼې نه شوې
زړه مې بودا شه نظر کار پرېښوده
مراوېي د بڼکلي اداگانې نه شوې
ما هر قدم ستا د قدم پشان کړو
افسوس دے ته زما پشانې نه شوې
ښادگي خه کوي ځواني ختمه شوه
ختمې دې ياره سزاگانې نه شوې

منصوره هسې دې ځان رو بائلو
د محبت لارې رو بناني نه شوې

اوبنکي ۾ ٻه مخ باندي راماتي شوي
ته ڇي دوفالاره کڻي پاتي شوي

اوس به د ملا دخوانه پاسمه
بيا د محبت سنڌري زياتي شوي

ماڇي پکڻي هاور ڇي په سرنوستي وڇي
من هغه کوڇي زمانه پاتي شوي

نه پنڄلا کڻه لو نحو مجبوره شو
اوبنکي ڇي اشناته ننواڻي شوي

کري منصور خبري درقيب دڄم
حکه ڻي حوصلې دزره ميراڻي شوي

زه گنهگار یم ما گناه کړې ده
چې کله رنگ سره وفا کړې ده

زه د هر چا په غم شلگی وهم
هر چا زما په غم خندا کړې ده

ماته ئې خبرې د ځوانی مرگ کړي دي
ما ورته ټول عمر د عا کړې ده

اوس راله سر باندې لاسونه راښکي
چا چې زموږ د سر سودا کړې ده

څنگه په دارې خپړوي او کنه
منصور خو هاغه گناه بيا کړې ده

زرگے ۾ي نه لکي رپباره اوس په دې کلي کښې
زرگے به څه اولکي نشته دے زرگے کلي کښې

چي ستاد ښار په دروازو باندې دننه شوم
مانه شو پاڼي هغه شور هغه منگے کلي کښې
يارته سلام نه پس رپباره داسې ووايه چي
بغير لمانه ايسار پښي نه سپر لے کلي کښې
ستا انتظار باندې به ژوند ستا په کوڅه کښې تېر کړم
زمانه نه دے پاڼي هېڅ پوله پټې کلي کښې
صبا په لوڼے سفر روان يم مروره ياره
او گڼه دا ۾ي اخيري ما ځيگرے کلي کښې

زما رفیق دے ځکه نه دا ځم منصوره ياره
د يار غمونه به ۾ي زر کړي لپونے کلي کښې

داد سرو شونڊو ارمان به ۾ پاگل ڪري
ڇهره زرده ڇي نادان به ۾ پاگل ڪري

حُڪه نه درحُم اشنا زما يقين دے
ستاد کلي ماشومان به ۾ پاگل ڪري

زه بے خنڪه پوهوم نه پوهين ڀري
دا سادہ بادہ جانان به ۾ پاگل ڪري

بڻ پده ده باندي هم اوڻينه ڇي نشه شي
ساقِي جانہ ملاجان به ۾ پاگل ڪري

خه پاگل زرگي پاگل ڪرمه منصوره
خه ڀي مڃي دجهان به ۾ پاگل ڪري

زه شاعر يم د نياستونو طلب گار يم
د سپرلي اوسرو کونو طلب گار يم

زه په خوانه خوانه دل کړم دوخت ژرندې
خوزه اوس هم د جامونو طلب گار يم
درقيب سره جنگونه هې يادېږي
ستاد مينې د جنگونو طلب گار يم
چې مدام راسره پته هائ يوخائ وي
ستاد ياد ستاد غمونو طلب گار يم
تورو زلفو دې ژوندون راله ايرې کړو
ستاد شونډو د سرونو طلب گار يم
ما او تا چې پکښې يو وو که هغه وي
زه په وينه د خوبونو طلب گار يم

پروا مه کوه رقيب يوخل نه دے
زه منصور يم د دارونو طلب گار يم

لڪه ماشوم ڇڻي بنا ريه ڪنڀي ورڪ شي
داسي ۾ي زرهه ستاننداره ڪنڀي ورڪ شي

ڇڻي دڪل مڻي مخ ته اوگور مه
زما دردونه په سينه ڪنڀي ورڪ شي
ڇڻي ستاد زلفويه خنڪل ڪنڀي ورڪ شم
لڪه مېلمه ڇڻي توره شپه ڪنڀي ورڪ شي
موبزه ڇڻي اوڻڻيو ايله خود ڪنڀي راشو
زاهد ڇڻي اوڻڻيو مڻخانه ڪنڀي ورڪ شي
بيا ورسره تاله وفانه بناي
زمار قيب ڇڻي ستا کوڙه ڪنڀي ورڪ شي
د نوي دور ديار به خه اووايم
راحت ڪنڀي راشي په غوممه ڪنڀي ورڪ شي

د منصور يار به ڇوپه زرهه ڪنڀي وي ستا
خه ڇڻي زور شي مقبره ڪنڀي ورڪ شي

ورڪ نه شي

گل د دوارو سترگو تو، که چي ورڪ نه شي
يا ٺي گل غوندي سمور که چي ورڪ نه شي

په صحرا باندي روان ٿي د يار غم دي
يا سندرہ که يا شور که چي ورڪ نه شي

وه رپاره دا زما دا شناکور دے
ورته دوه سترگی خلو رکه چي ورڪ نه شي

زبره وي خبر که هر شه ورڪ شول پروانته
د يار غم په اوبو سور که چي ورڪ نه شي

چي دڙي د سپينڀي مينڀي تور وا نخلي
زرهه به هي ستاڀه زرهه ڪنڀي ڪوروا نخلي
پام ڪوه سترگوله زور مهه ورڪوه
د زرهه دنيا هي چرته اور وا نخلي
ددهه ڀه هر وجود به خه تڀر بندي
چي ڀي قدم ڀه هوا دگور وا نخلي
دلته به خنڪ غريب ڀه خڀه موڙشي
چانه روڀي چي قرض ڀوروا نخلي
دنوي دور بنڪلي به خيل دڙي ڪڙي خو
ستاڀه سر هيچر ڀي به تور وا نخلي
بياخو منصور ته دے دروغ به وايي
گل نه چي پاڻهي خله ڀه زوروا نخلي

ڀه ڪومه خله به هان ته وايي منصور
چي ستاڀه مينه ڪنڀي ڀڳوروا نخلي

ديار پيڻه خُله منيه ده

زما مينه هم رينه ده

دبوسې سوال مې ترې اوکرو

يا غبرنه کړي يا کنه ده

مابه غرق مابه تباہ کړي

چې عادت په چيښه ده

يو ماښ ته خته نه شي

بل دې يو يو سپر پښه ده

ستاد زلفو د باد وړاندې

د منصور مينه بڼه ده

د زرهه پيه کور کښې ياس ساتم خو پونه نه ساتم
صفا ډوډل چې نور پيه زرهه کښې دے نه ساتم

بغېر د ياره چې په ما باندې د ځانه گران دے
رقيه زه د زرهه پيه کور کښې بل سره نه ساتم

د جانان کروتو کروتو بر پتوسره او نه نخلي
د دې د يرې نه په پوزه مخکے نه ساتم

تاسره مينه کوم مينه درنه غواړم گله
د زرهه پيه د شته کښې د بغض تر غلے نه ساتم

ما د منصوره نه چل زده کړے دے غرور نه کوم
تندے مې روني وي چاته وران ويچار تندے نه ساتم

تہ زما پہ نوم شرمیں بی زہ خوشایہ نوم بد نام یم
دا سپی ہیر بہ دہی کوم کملہ، خنگہ تاتہ پی گمنام یم

زما خان کبھی د زرہ سرہ دا عادت پی شانہ خون بدے
چی د بشکو صفت کبھی ورتہ ناست پہ احترام یم

ساقی نیت دہی راتہ خراب دے کہ او بو کبھی تشہ نشہ
خنگ پی و مہ پہ یو خا خا کی ساقی ها غسپی پہ جام یم

ستاد میں پی پر مخ تگ دے پہ مزہ مزہ روان یم
ہر قدم تکر پی خورمہ، غور چد لے کام پہ کام یم

نہ منصور خفہ کو مہ نہ جانان نہ صبر بدے شم
سحر تانہ پہ سجدہ یم دا شنا چم کبھی ما بنام یم

بئڪلے مانہ نہ ھڀر پڻي لائراوسہ
پہ ذرگي مي راور پڻي لائراوسہ

خواني ختمہ پت پتو نپے ختم تہ شو
زمايار مانہ پت پڻي لائراوسہ

پوره کال تر منجھ تپرشو چلانہ شو
خوا کڻي غلے مي تپر پڻي لائراوسہ

محبت کڻي دو سال پڻتنہ مہ کرہ
ارمانونہ مي قتل پڻي لائراوسہ

دے
يم چپران چي منصور روغ دے کہ پاگل
چ وفائسي ژر پڻي لائراوسہ

درد چي دچا گوگل ته ونه رسي
هغه به ستا ورنبل ته ونه رسي

چي خپلي پښې ځان پسې خپله راښکي
چري به نيد منزل ته ونه رسي
او وايه ماله به خوب څنگه راشي
سرچي مي ستا څنگ ته ونه رسي
هغه به څه سروبي کم عقله ياره
چي ستا په نوم مقتل ته ونه رسي
شرط پرې کېدو او شناز ما غزل چي
ستا د دې خپلي کنځل ته ونه رسي

مړ به شي ستا د محبت نکات چي
ستا لېوني اجمل ته ونه رسي

هَان به خيله د اير و غوندي ايرې کړې
وه زړگيه چې د بنکلو تذکرې کړې

په آسمان باندې ورپېچي راخوړې شوې
که حسين په سپين جين زلفي خوړې کړې

حکه اوس د غنم رنگونخوا کښې گورم
د جهان بنکلو رشتې داسره پرې کړې

چې په بنکلو پسې گري بنکلي غواړي
لپونيه مابه زر ، زرې ، زرې کړې

ملا وټيل شابه د ايل منصور په دارکړې
چې جماعت کښې هې صنم ، صنم نغري کړې

”هاغه زور اشنا دې يم“

څنگه اوس مې پېژني
بڼه په غور راوگوره

هغه زور اشنا دې يم
موبن چې پت پتوڼې کړو
تانه چې ورک شوه وم
مانه چې ورک شوه وې

اوس دې خيال کښې راغلمه
ستا جوړې يادېږي نه
هاغه د روڼو ما بنام!
موبن چې اللهو به وې

بره د حجرې په گڼې
موبن دواړه چې ناستبه وو

څنگه اوس خه پوه شوې
اوس درته درياد شوم

پاسه را تر غاړه شه
وه مانه روک شوي يه

هاغه زور اشنا دې يم
هاغه زور اشنا دې يم

قابل

پچی دچا زره ورتنه زره گے نه بنکاری
هغه سرے دسوزپد و قابل دے

پچی هر یو بنکلی پسی ہے، ہے کبری
زما زره گے دسوزپد و قابل دے

انالمق

یو ویشتمه که پی که هم انالمق ووپی
په قسم چچی به پی چت خلق په دارکری

منصور هانده منصورنه دے لپونیه
چچی بے ستاغونده کنپی چت خلق په دارکری

جلیا شوم نه کرم سنگ ، مني اوکنه
ماپه خپل ټان پتنگ ، مني اوکنه

بغیر له تانه څنگه وه جاتانه
د زړه محفل ې رنگ مني اوکنه
چې ستا کوڅه پرې گل ورینه شوله
زما د ویني رنگ ، مني اوکنه
ماپه دهلي هم باچايي کړې ده
زما د تورې شرنگ مني او کنه
چې راگوزار شوم یار خندا کښې ووچې
څنگه دسترگو جنگ مني او که نه
چې پښتو کس مولار کښې څنگ پرېښود
زموښ پښتو او ننگ مني او که نه

دا خو مني چې زه منصور ملنگ یم
په ټان زما قلنگ مني او که نه

د وطن په نوم

وطنه ستاد د نگو غرونو نه زاک
ستاد صحرا ستا ځنگلونو نه زاس
ستاد وگړو سپینو زړونو زاس
ستاد زلمو د همتونو نه زاس
له تا لوگه له تا قربان وطنه

په مادهر وطن نه گران وطنه

زه ستا په خاوره زېږید لې یمه

زه ستا په خاوره لوبېدل لې یمه

ستا په نوم هر چا پېژندل لې یمه

تا په قدم قدم گټل لې یمه

وطنه

موږن یو په تاباندې ودان

سموړدې ستاوي گلستان وطنه

زه ستا صحرا په لندن نه ورکوم

خېبر په ملک د د بنمن نه ورکوم

زه ستا کوټه په گلشن نه ورکوم

پيټه د بل په وطن نه ورکوم

رسوم بهرغ دې ترا سمان وطنه

اوچت دې ستاوي مدام شان وطنه

ستاھرہ لارہ امریکہ دہ ماتہ
دجنت لارنخوستا کوخہ دہ ماتہ
چچھرہ ژبہ دپی خوبزہ دہ ماتہ
درقیب حکہ سترکہ سرہ دہ ماتہ

سندھ اوبلوچ، پنجاب افغان وطنہ

ماتہ دپی ٲول رونہ یوشان وطنہ

کہ ستا تور غردے کہ بولان دے

کہ تاترہ کہ کوهستان دے

کہ ستا شندور کہ ستابولان دے

ماتہ نخوتول یوپاکستان دے

لتا لوگے بہ کرم چلٹان وطنہ

اے د اقبال نخوشمال رحمن وطنہ

ستاپہ نوم هرٹائے کبپی سروریم

تاتہ معلومیم باٲوریم

پہ تا باٲلمہ سر منصوریم

ٲوله نرپی کبپی مشهوریم

زما خودغہ دے ارمان وطنہ

چچ دپی ناوین کرمہ خوانا وطنہ

په خپله باندې خپل کور کپلو وړان زما زړې کي
پېدا نه کړو ديار زړه کبې مکان زما زړې کي

ملگرو په خوبونو، په خيالونو کبې مدام
بنکل کړي د جهان واره خوبان زما زړې کي
ديدن له دې اشناپه ويرانو گوره دېره دے
پرېښودے ستاد پاره گلستان زما زړې کي
زما دا پښتنه ساده باده مينه ملگرو
لاهو کړه په بناستود قول جهان زما زړې کي
زما اشنا نادان دے په يوه باندې پوهېږي
بېلے دے پته په خپل وېران زما زړې کي

زما منصور زړې کي د داررسي په شونډو بنکل کړې
بېلات کړے د عشق په کوم ميدان زما زړې کي

د فطرت د بنا سټونو طلب کار يم
د سپرلي او سرو کلونو طلب کار يم

زه په خوانه، خواني دل کړم د وخت ژرندي
نور زه بيا هم د جامونو طلب کار يم
توروز لږ فودې ژوندون ماله ايرې کړو
ستاد شونډو د سرو نو طلب کار يم
د رقيب سره جنگونه مې يادېږن مې
ستاد مينې د جنگونو طلب کار يم
ما او تاجې پکښې يو و که هغه وي
زه په ويخه د خوبونو طلب کار يم
چې مدام ماسره ستا په حائے يو هادي
ستاد ياد ستاد غمونو طلب کار يم

پس و امه کوه رقيب يوحڼنه دے
زه منصور يم د دارونو طلب کار يم

ماد و حشت په تورو شپو کښې سحر اونه لیدو
یاره د کلي په کوټو کښې سحر اونه لیدو!

دیارد هجر په دیوه باندي مې ځان اوسپنه
لکه پتنگ مې سرو لمبو کښې سحر اونه لیدو
ماته د ژوند د بسکلا څه پته ده څه ته وايي
ماد زندان تورو تیر و کښې سحر اونه لیدو
په سپین رخسار باندي مې زلفي لکه شپې خورې
نن مې دیار په انځو کښې سحر اونه لیدو
بېگانه مې خوب کښې در قیب گرېوان تارتار کړو کله
چاپه ریښورینو جامو کښې سحر اونه لیدو
موبنه ه پکړې د ژوندون په هر ډگر او خورې
موبنه په دې سپرو تندو کښې سحر اونه لیدو

وصیت منصور

پچی کلہ مرشمہ زہ
نوماپہ خاورو بنج کپئی
کہ سوزوئی می کلہ
مہربانی اوکپئی دا
زما د تن نہ زما زہ گے اوباسئی
کہ بیا سوزپنمہ زہ
خپردے پروا نشته دے
اوباسئی زہہ می حُکے
زما خوب و ملگرو
چرتہ ہفہ اونہ سوی
پچی می پہ زہہ کبئی اوسی

دا وصیت دے زما

دا وصیت دے زما

یاد کیرنہ: دا پورتنہ آزاد نظم ما د اردو ژبې دیو نظم پہ

خیال کبئی لیکلے دے۔

سندره

خلق ورپسې تلي په اوښ به ټي سوره راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

اوس به مېلمنه راوري زه ډېر خو شحالېن مہ
زه ډنخو شحالی نه په جامو کښې ټم ټم مہ
مخکښې به جنجيان وي اوښ به روستو کچاوه راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

کله مېلمنه چې زمونږ کښنو وي پانگ کښې
ناستی سهیلی به ورسره وي سنگ په سنگ کښې
ټوک به ورله توره چاے، ټوک به ورله سنه راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

وايي د ټوپي منصور ناوې خفه کښې مہ
اوس به ډېر عالم راشي غلج شه ټر پښ مہ
تاله به کوسي او مېن مال به سهره راوري
اوس به مېلمنه راوري

موبن کور سمبال کړے دے

اجمل منصور

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**